

Krajowy Program Odbudowy i Zwiększania Odporności
Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki”
Inwestycja A3.1.1 „Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia
zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”.

RAMOWY PROGRAM NAUCZANIA

DLA BRANŻOWEGO SZKOLENIA ZAWODOWEGO

W ZAKRESIE

Szkolenie z zakresu prawnych aspektów pracy spedytora

opracowany w ramach konkursu „Utworzenie i wsparcie funkcjonowania
120 Branżowych Centrów Umiejętności (BCU), realizujących koncepcję
Centrów Doskonałości Zawodowej (CoVEs)”
numer przedsięwzięcia KPO/23/BCU/W/0004

Sucha Beskidzka, 2025

Str. 1

Zamieszczony program nauczania odzwierciedla jedynie stanowisko autorów i instytucja finansująca nie ponosi odpowiedzialności za umieszczoną w nich zawartość merytoryczną.

1. CZAS TRWANIA, ORGANIZACJA

Uczestnicy branżowego szkolenia zawodowego:	Osoby dorosłe w wieku 24+
Czas trwania:	2 miesiące
Liczba godzin kształcenia:	30, w tym 26 godzin teoretycznych i 4 godziny praktyczne
Sposób organizacji szkolenia:	
Szkolenie będzie obejmować dwie części, teoretyczną oraz praktyczną. W części teoretycznej uczestnicy wezmą udział w wykładach dotyczących krajowych oraz międzynarodowych przepisów prawa transportowego i przewozowego. Program obejmuje omówienie kluczowych aktów prawnych, regulacji unijnych oraz wybranych umów międzynarodowych. W części praktycznej kursanci będą doskonalić umiejętności w zakresie: korzystania z elektronicznych baz aktów prawnych i rejestrów branżowych, identyfikowania oraz stosowania właściwych przepisów prawa w kontekście konkretnych sytuacji zawodowych, rozwiązywania problemów praktycznych na podstawie rzeczywistych przypadków.	
Wyposażenie:	
Sala wykładowa wyposażona w sprzęt i pomoce dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację szkolenia.	

2. WYMAGANIA WSTĘPNE DLA UCZESTNIKÓW BRANŻOWEGO SZKOLENIA ZAWODOWEGO

Do szkolenia mogą przystąpić osoby, posiadające co najmniej wykształcenia średnie – preferowane są kierunki techniczne lub ekonomiczne, a szczególnie mile widziane wykształcenie w obszarze logistyki, transportu, spedycji, prawa lub zarządzania. Alternatywnie, dopuszczalne jest aby uczestnik, nie posiadający preferowanego wykształcenia posiadał minimum sześciomiesięczne doświadczenie zawodowe w branży transportowej, logistycznej, spedycyjnej lub doświadczenie w pracy administracyjnej lub operacyjnej związanej z zarządzaniem łańcuchem dostaw, obsługą klienta lub prowadzeniem dokumentacji w firmach sektora TSL (Transport Spedycja Logistyka).

Konieczne jest także posiadanie podstawowej znajomości pojęć dotyczących rynku transportowo-spedycyjnego. Uczestnik powinien umieć pracować z dokumentami. Niezbędna jest również umiejętność obsługi komputera i oprogramowania biurowego (np. MS Office, poczta elektroniczna).

Osoby przystępujące do szkolenia powinny mieć motywację do rozwoju zawodowego w obszarze branży transportowo-spedycyjnej oraz chęć pogłębiania wiedzy z zakresu prawnych aspektów tej pracy. Oczekuje się gotowości do aktywnego uczestnictwa w zajęciach, zarówno teoretycznych, jak i praktycznych.

Szkolenie skierowane jest do osób, które planują rozwijać swoją karierę w zawodzie spedytora, koordynatora transportu lub specjalisty ds. logistyki, i którym zależy na rzetelnym poznaniu przepisów prawa regulujących ten obszar działalności.

3. CELE KSZTAŁCENIA I SPOSOBY ICH OSIĄGANIA, Z UWZGLĘDNIENIEM MOŻLIWOŚCI INDYWIDUALIZACJI PRACY UCZESTNIKÓW BRANŻOWEGO SZKOLENIA ZAWODOWEGO, W ZALEŻNOŚCI OD ICH POTRZEB I MOŻLIWOŚCI

Celem szkolenia jest wyposażenie uczestników w praktyczną i aktualną wiedzę z zakresu prawnych aspektów pracy spedytora. Ponadto, rozwijanie umiejętności interpretacji i stosowania przepisów prawa w codziennej pracy na stanowisku spedytora w firmie transportowej, w szczególności umiejętność zastosowania konkretnych norm prawnych, w często spotykanych problemowych sytuacjach, towarzyszących operacji transportowej.

Szkolenie ma przygotować uczestników do samodzielnego podejmowania decyzji zgodnych z obowiązującym prawem, korzystnych dla przedsiębiorstwa oraz do efektywnej współpracy z kontrahentami i organami Państwowymi.

Cele te będą realizowane poprzez różnorodne metody dydaktyczne, sprzyjające aktywnemu uczeniu się oraz praktycznemu wykorzystaniu zdobytej wiedzy. Wśród zastosowanych form pracy znajdą się: wykłady tematyczne prowadzone przez specjalistów z zakresu prawa transportowego i spedycji, analiza rzeczywistych przypadków (kazusy) i dokumentów branżowych, warsztaty z tworzenia i oceny dokumentów spedycyjnych, a także dyskusje grupowe wspomagające rozwiązywanie problemów praktycznych.

Z uwagi na zróżnicowany poziom doświadczenia i wiedzy uczestników, szkolenie przewiduje możliwość indywidualizacji pracy. Będzie ona realizowana poprzez diagnozę potrzeb szkoleniowych na początku kursu, elastyczne dostosowanie tempa wykładów i poziomu trudności materiału, konsultacje indywidualne z prowadzącym, pracę w małych grupach dobranych zgodnie z poziomem zaawansowania uczestników, a także udostępnienie dodatkowych materiałów edukacyjnych dla osób zainteresowanych pogłębieniem wiedzy.

4. PLAN NAUCZANIA OKREŚLAJĄCY NAZWĘ ZAJĘĆ ORAZ ICH WYMIAR

Nazwa zajęć	Liczba godzin kształcenia
1. Podstawy ustroju prawnego obowiązującego w Polsce i Unii Europejskiej,	1

2. Prawo Cywilne,	3
3. Prawo Handlowe i gospodarcze,	3
4. Konwencja CMR,	8
5. Prawo przewozowe,	4
6. Prawo transportowe (ustawa o transporcie drogowym, sent, adr,)	7
7. Praktyczna praca na dokumentach transportowych,	4
RAZEM:	30

5. TREŚCI NAUCZANIA W ZAKRESIE POSZCZEGÓLNYCH ZAJĘĆ

Nazwa zajęć Podstawy ustroju prawnego obowiązującego w Polsce i Unii Europejskiej,
Oczekiwane efekty kształcenia: wiedza lub umiejętności zawodowe w zakresie dziedziny zawodowej, przydatne do wykonywania zawodu:
<ol style="list-style-type: none"> zna podstawowe zasady ustroju prawnego obowiązującego w Polsce i Unii Europejskiej, rozdziela Źródła prawa krajowego i unijnego, Potrąfi wskazać akty prawne mające zastosowanie w zależności od konkretnych relacji biznesowych Potrąfi zidentyfikować relacje między przepisami prawa polskiego, prawa krajowego państw trzecich, a unijnego w zakresie transportu i spedycji.
w tym kształtujące umiejętności cyfrowe:
Korzystanie z elektronicznych zasobów typu Lex, Legalis, Eurolex
w tym kształtujące umiejętności związane z transformacją ekologiczną:
<ol style="list-style-type: none"> Rozumie znaczenie zrównoważonego transportu w kontekście ochrony środowiska oraz europejskich celów klimatycznych. Zna regulacje UE dotyczące ograniczania emisji CO₂ w transporcie drogowym (Fit for 55, pakiet mobilności). Zna systemy certyfikacji i raportowania środowiskowego w branży TSL (np. ISO 14001, EMAS) oraz ich znaczenie dla klientów i rynku. Zna podstawowe pojęcia związane z ekologicznym transportem: transport intermodalny, pojazdy niskoemisyjne, zielona logistyka

Nazwa zajęć Prawo Cywilne,
Oczekiwane efekty kształcenia: wiedza lub umiejętności zawodowe w zakresie dziedziny zawodowej, przydatne do wykonywania zawodu:
<ol style="list-style-type: none"> 1. zna podstawowe pojęcia i zasady prawa cywilnego istotne w pracy spedytora (m.in. osoba fizyczna i prawna, zdolność do czynności prawnych, zobowiązania, odpowiedzialność cywilna itp); 2. potrafi zidentyfikować kiedy zastosowanie ma polskie prawo cywile, 3. potrafi analizować podstawowe zapisy umów cywilnych, 4. określa właściwą formę prawną czynności, 5. oblicza termin wyrażony w dniach, miesiącach i latach, 6. zna hierarchie sądów, 7. określa właściwość podmiotową, przedmiotową, miejscową jurysdykcję, 8. zna kolejność postępowania sądowego i egzekucyjnego, 9. wylicza okresy przedawnienia,
w tym kształtujące umiejętności cyfrowe:
Korzystanie z elektronicznych zasobów typu Lex, Legalis, Eurolex
w tym kształtujące umiejętności związane z transformacją ekologiczną:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozumie znaczenie zrównoważonego transportu w kontekście ochrony środowiska oraz europejskich celów klimatycznych. 2. Zna regulacje krajowe dotyczące ograniczania emisji CO₂ w transporcie drogowym i zasady raportowania zużycia paliwa.
Nazwa zajęć Prawo Handlowe i gospodarcze,
Oczekiwane efekty kształcenia: wiedza lub umiejętności zawodowe w zakresie dziedziny zawodowej, przydatne do wykonywania zawodu:
<ol style="list-style-type: none"> 1. zna podstawowe regulacje dotyczące rejestracji działalności gospodarczej lub spółki kapitałowej w Polsce, 2. rozumie różnice między formami prowadzenia działalności gospodarczej (osoba fizyczna, spółki cywilne, kapitałowe), 3. zna podstawowe pojęcia prawa handlowego (np. firma, prokura, spółka, wspólnik, kapitał, siedziba, upadłość, sanacja) oraz ich znaczenie, 4. zna zasady prawne odpowiedzialność przedsiębiorcy i zasady reprezentacji w spółkach posiadających osobowość prawną , 5. potrafi efektywnie korzystać z dostępnych rejestrów elektronicznych,
w tym kształtujące umiejętności cyfrowe:

Korzystanie z elektronicznych rejestrów, typu KRS, CEIDG, KRZ, S24, CRBR, VIES,
w tym kształtujące umiejętności związane z transformacją ekologiczną:
1. Posiada umiejętność wykorzystania elektronicznego obiegu dokumentów w celu ograniczenia zużycia papieru.
Nazwa zajęć Konwencja CMR,
Oczekiwane efekty kształcenia: wiedza lub umiejętności zawodowe w zakresie dziedziny zawodowej, przydatne do wykonywania zawodu:
<ol style="list-style-type: none"> zna zakres stosowania Konwencji CMR w międzynarodowym przewozie drogowym towarów; potrafi zidentyfikować operację transportową wykonywaną pod rygorem konwencji CMR, zna rolę i obowiązki stron umowy przewozu wynikające z konwencji CMR, potrafi uzupełnić list przewozowy CMR oraz omówić minimalne warunki jakie musi spełnić dokument aby być listem przewozowym, omawia zasady wykonania umowy przewozu, zna zasady odpowiedzialności za ładunek; wie kiedy następuje zmiana podmiotu odpowiedzialnego, zna zasady odpowiedzialności przewoźnika za utratę, ubytek lub uszkodzenie towaru oraz za opóźnienie w dostawie. potrafi przygotować reklamację z uwzględnieniem warunków jej złożenia, zna zasady wykonywania przewozów przez podwykonawców, (przewoźnik umowny, faktyczny). potrafi wymienić i zastosować terminy wynikające z konwencji cmr, omawia zasady przewozu ładunku objętego rygorem specjalnego interesu oraz deklarowanej wartości, rozumie role i obowiązki stron umowy przewozu (nadawca, przewoźnik, odbiorca) wynikające z Konwencji CMR; potrafi rozpoznać zapisy w umowie przewozu sprzeczne z przepisami konwencji CMR.
w tym kształtujące umiejętności cyfrowe:
Korzystanie z elektronicznych zasobów typu Lex, Legalis, Eurolex, praca w środowisku MS Office
w tym kształtujące umiejętności związane z transformacją ekologiczną:
1. Potrafi analizować wpływ decyzji spedytorskich na środowisko (np. wybór rodzaju pojazdu, optymalizacja czasu postoju).

2. Potrafi wskazać rozwiązania logistyczne sprzyjające ograniczeniu śladu węglowego (np. konsolidacja ładunków, planowanie tras).

Nazwa zajęć Prawo przewozowe,

Oczekiwane efekty kształcenia: wiedza lub umiejętności zawodowe w zakresie dziedziny zawodowej, przydatne do wykonywania zawodu:

1. Zna zakres stosowania ustawy Prawo przewozowe w krajowym przewozie drogowym rzeczy oraz potrafi wskazać sytuacje, w których ma ona zastosowanie.
2. Zna role, prawa i obowiązki stron umowy przewozu w transporcie krajowym – nadawcy, przewoźnika i odbiorcy – wynikające z polskich przepisów.
3. Zna wymagania formalne dla dokumentów przewozowych (krajowy list przewozowy), w tym dane obligatoryjne i ich znaczenie dowodowe.
4. Zna zasady wykonania umowy przewozu według przepisów krajowych, w tym obowiązki organizacyjne, załadunkowe, przewozowe i rozładunkowe.
5. Rozumie zasady odpowiedzialności przewoźnika za powierzony ładunek – w tym za jego utratę, ubytek, uszkodzenie i opóźnienie – oraz zna sytuacje, w których odpowiedzialność ta ulega ograniczeniu lub wyłączeniu.
6. Zna zasady reklamacyjne wynikające z ustawy – terminy, tryb i skutki prawne złożenia reklamacji.
7. Zna przepisy dotyczące udziału podwykonawców w realizacji przewozu (przewoźnik umowny, faktyczny).
8. Potrafi wskazać przypadki, w których postanowienia umowy przewozu są nieważne z mocy prawa (np. sprzeczność z ustawą lub ograniczenie odpowiedzialności przewoźnika ponad dopuszczalny zakres).
9. Potrafi poprawnie wypełnić krajowy list przewozowy oraz określić jego wartość dowodową w razie sporu.
10. Potrafi wskazać praktyczne różnice między konwencją CMR a Prawem przewozowym,

w tym kształtujące umiejętności cyfrowe:

Korzystanie z elektronicznych zasobów typu Lex, Legalis, Eurolex,

w tym kształtujące umiejętności związane z transformacją ekologiczną:

1. na podstawowe pojęcia związane z ekologicznym transportem: transport intermodalny, pojazdy niskoemisyjne, zielona logistyka.

Nazwa zajęć Prawo transportowe (ustawa o transporcie drogowym, sent, adr,)

Oczekiwane efekty kształcenia: wiedza lub umiejętności zawodowe w zakresie dziedziny zawodowej, przydatne do wykonywania zawodu:

1. zna przepisy ustawy o transporcie drogowym, w tym warunki wykonywania transportu drogowego rzeczy oraz obowiązki przewoźników i kierowców; potrafi korzystać z załączonego do ustawy taryfikatora,
2. zna zasady wydawania licencji wspólnotowej, zezwoleń na przewozy krajowe i międzynarodowe poza UE; zna zasady wykonywania przewozu na potrzeby własne; wie jak uzyskać dodatkowy wypis,
3. potrafi dokonać zmian w licencji wspólnotowej i wie kiedy należy je wykonać, zna obowiązki raportowania,
4. omawia dokumenty kierowcy oraz wie jak i gdzie można je uzyskać, (np. karta kwalifikacji, świadectwo kierowcy, dokument A1, karta do tachografu)
5. rozumie zasady działania systemu SENT i obowiązki przedsiębiorcy w zakresie przewozu towarów objętych rygiem SENT,
6. zna podstawowe wymagania wynikające z przepisów ADR dotyczących przewozu towarów niebezpiecznych, w tym klasyfikację towarów, wymagania dotyczące opakowania, oznakowania i dokumentacji,
7. zna sankcje administracyjne i karne za naruszenia przepisów prawa transportowego,
8. potrafi korzystać z systemu KRPTD i SENT

w tym kształtujące umiejętności cyfrowe:

Korzystanie z elektronicznych zasobów KREPTD oraz korzystać z systemu SENT,

w tym kształtujące umiejętności związane z transformacją ekologiczną:

1. Umie zastosować przepisy dotyczące przewozu ładunków niebezpiecznych z uwzględnieniem bezpieczeństwa ekologicznego.
2. Zna zasady gospodarowania odpadami w kontekście działalności transportowo-spedycyjnej.
3. Rozumie znaczenie eko-projektowania procesów transportowych (eco-design) i jego wpływ na efektywność energetyczną.
4. Potrafi analizować wpływ decyzji spedytorskich na środowisko (np. wybór rodzaju pojazdu, optymalizacja czasu postoju).

6. WYKAZ LITERATURY ORAZ NIEZBĘDNYCH ŚRODKÓW I MATERIAŁÓW DYDAKTYCZNYCH

Wykaz literatury

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny; Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy; Ustawa z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych; Ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. – Prawo przewozowe; Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – o transporcie drogowym; Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. – o przewozie towarów niebezpiecznych (ADR); Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. – o czasie pracy kierowców; Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 5 grudnia 2019 r. – wzory zezwoleń, licencji i wypisów; Rozporządzenie UE nr 165/2014 – dotyczące tachografów w transporcie drogowym; Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 – warunki wykonywania zawodu przewoźnika drogowego; Rozporządzenie (WE) nr 1072/2009 – dostęp do rynku międzynarodowego przewozów drogowych; Rozporządzenie (WE) nr 1073/2009 – dotyczące autobusowego przewozu osób międzynarodowych; Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 – harmonizacja przepisów socjalnych; Rozporządzenie (UE) 2020/1055 – zmiany do rozporządzeń 1071, 1072 i 1024; Konwencja CMR z 19 maja 1956 r. – międzynarodowy przewóz drogowy towarów; Umowa ATP – przewozy szybko psujących się artykułów żywnościowych; Konwencja TIR z 14 listopada 1975 r. – procedury celne dla międzynarodowego transportu drogowego; Umowa AETR z 20 grudnia 1985 r. – praca kierowców w międzynarodowym transporcie drogowym.

Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Dostęp do profesjonalnych systemów informacji prawnej, takich jak LEX lub Legalis, Komputer z zainstalowanym pakietem MS Office. Drukarka, projektor multimedialny oraz stabilne łącze internetowe. Druki i wzory dokumentów branżowych, w tym, listy przewozowe CMR, wzory licencji transportowych, wzory zezwoleń, wzory wypisów z licencji, wzory wniosków do Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego (m.in. o licencję, świadectwo kierowcy, nowy wypis).

7. SPOSÓB I FORMA PRZEPROWADZENIA EGZAMINU

Szkolenie kończy się egzaminem przeprowadzanym w sposób ustalony i w formie ustalonej przez branżowe centrum umiejętności.

Szkolenie kończy się egzaminem składającym się z dwóch części:

1. Część teoretyczna – obejmuje:
 - test wielokrotnego wyboru,
 - pytania otwarte sprawdzające znajomość przepisów oraz ich interpretację.
2. Część praktyczna – polega na:
 - przygotowaniu kompletnego zestawu dokumentów spedycyjnych,

- o rozwiązaniu problemu (kazu) związanego z rzeczywistą sytuacją w trakcie operacji transportowej.

W przypadku niezaliczenia egzaminu przewidziano egzamin poprawkowy w formie ustnej.

Autor/Przy programu nauczania (jeśli dotyczy):

Maciej Broński – OSPTD Transportowcy PL

Nadzór merytoryczny i metodyczny (jeśli dotyczy):

Maciej Broński – OSPTD Transportowcy PL

Opracowanie redakcyjne (jeśli dotyczy):

Maciej Broński – OSPTD Transportowcy PL